Ассаламу гIалайкум

ЦIумадисезул гъаракь

Голос Цумады

2020 соналъул 14 август Рузман №37 (7634) Газета бахьизе байбихьана 1937 соналъул 1 декабралда Багьа 8 гъурущ 12 +

ЦIУМАДА РАЙОНАЛЪУЛ ГАЗЕТА - ЦУМАДИНСКАЯ РАЙОННАЯ ГАЗЕТА

Барки

ХIурматияв МухIу Гъиматович!

Къабул гьабе цIумадисезул рахъалдаса дур ункъогосонилаб юбилеялде ракI-ракIалъулаб барки.

Гьарула дуе жеги анцI-анцI соназулаб щулияб сахлъигун гIумру.

Дагъистаналъул талихIлъун ккола ва дагъистаниял чIухIарал руго гIакъилав, ишалде бажари бугев, магIаруласул намусгун къадру цIунарав дуца цогидазе мисалияб куцалда гьелъие нухмалъи гьаби.

Республика цебетIеялъе, гьелъул экономикияб рахъ борхиялъе, халкъалъул яшав лъикIлъиялъе гIоло гьабураб Дур хIалтIуе, Дуца чедги кванан, чагIи ракъичIеб дур къадруялъе ва бацIцIадаб намусалъе, зодихъ цIваби гIадаб бацIцIадаб гIумруялъе, сонидаса сониде цIубараб политикиябгун дипломатияб хIалбихьиялъе, лъикIаб къимат кьуна улкаялъул нухмалъиялъги, гьелъул регионазда ругел дур пишацоязги.

Жеги нухалъ баркула Дуда Дур байрам. ТалихI ва икъбал Дуе.

ТIадруссунги COVID-19 бицана

11августалда районалъул бетIер АнвархIажи Вечедовасул нухмалъиялда гьоркь тIобитIана учреждениязулгун организациязул нухмалъулезул иргадулаб данделъи. Гьенир рорхарал суалазул аслиялъун букIана районалда ц1идасанги коронавирус унти тIибитIиялде данде гьаризе кколел тадбиразул хIакъалъулъ суал.

Гьелъул баян кьолаго, райадминистрациялъул бетIерасул заместитель МухIамад ГIисаевас бихьизабуна цо-цо учреждениябазулгун организациябазул нухмиалъулезул ва гIадамазул тIасамасагояб бербалагьиялъул хIасилалда районалда коронарусалъ унтарал гIадамал тIатинарун рук1иналъул. Хас гьабун, гьеб хIужа баккана Хуштада чи хвараб бакIалда.

Райбольницаялъул бетIерав тохтурасул заместитель ГIарип МухIамадкеримовас кьуна районалда унтаразул къадаралъул статистикияб баянал.

ЦIалул цIияб соналде хIадурлъиялъул, Роспотребнадзоралъул ва республикаялъул лъайкьеялъул Министерствоялъул тIалабазул бицана районалъул лъайкьеялъул управлениялъул нухмалъулесул заместитель Зайнаб ГIабдусаламовалъ.

Данделъиялъул ахиралда АнвархIажи Вечедовас учреждениязулгун организациязул нухмалъулезул ва росдал администрациязул бутIрузул пикру буссинабуна Роспотребнадзоралъул тIалабал цIунизе ккеялде, ва ракIалде щвезабуна жалго гIадамазул ургъел гьечIолъиялъ ва тIаса-масаяб бербалагьиялъ коронавирусалъул квачIикье ккаразул къисмат.

Райадминистрациялъул пресс-хъулухъ

Хонохъ - ФАП рагьиялъул байрам

Араб анкьалъ Хонохъ тIобитIана цIибараб фельдшерлъиялъулабгун-акушерлъиялъул пункт рагьиялъул рохалилаб тадбир. Гьеб рагьана районалъул бетIер АнвархIажи Вечедовас.

Гьенир гIахьаллъана Дагъистаналъул ХIукуматалъул Председателасул заместитель ГIабдулмуслим ГIабдулмуслимов, росдал магIишаталъулгун кванил нигIматазул министрасул заместитель МухIамад Юсупов, МахIачхъала шагьаралъул кIиабилеб больницаялъул бетIерав тохтур МухIамад ИманГIалиев, Дагъсельхозстроялъул директорасул ишал заманаялъ тIуралев ГьитIинмухIамад ГIабдулаев, райбольницаялъул бетIерав тохтур Хейрул-Анам Дибирасулаев, «Импульс» ОООялъул генералияв директор ХIажи Къурбанов.

Баркиялъул кIалъайгун цеве вахъарав ГIабдулмуслим ГIабдулмуслимовас абуна:

-Ахирал соназ районалда лъикIлъулеб буго халкъалъул социалияб рахъ. Республикаялда руго социалияб рахъ лъикIлъизабиялда хурхарал батIи-батIиял программаби, гьездаса пайда босулеб буго районалъул нухмалъиялъ. Гьеб программаялда рекъон республикаялда рарал ФАПазул микьабилеб ккола жакъа Хонохъ рагьараб медпункт. Гьеб ккола гьанжесел тIалабазда рекъон, киналго шартIалги ц1унараб медпункт.

Гьебго программаялда рекъон ахирал соназ спорталъул, лъайкьеялъулгун сахлъицIуниялъул нусгоялдасанги цIикIкIун объектал рана Дагъистаналда. Дун вохарав вуго гьеб ракьалда гIумру гьабун бугеб захIматхалкъгун дандчIваялдаса. Бокьун буго баркала загьир гьабизе гьаб

мина базе кверба къаразегун хIалтIухьабазе. Гьарула БетIергьанасда сахлъиялъул профилактика гьабизе гурони, гьаб минаялъуре унтун гIадамал хьвадизе ккогегиян.

ЦIияб медпункт рагьи лъугьана росдае кIудияб сайгъатлъун ва рохеллъун. ГIадамазе рес щвана росульго хехаб медицинаялъулаб кумек щвезе.

КIалъазе вахъарав районалъул бетIер АнвархIажи Вечедовас росдал жамагIаталда цIибараб медпункт рагьи баркана.

-Жакъа росулъ халкь цIикIкIунеб буго, магIарухъе тIадруссунел руго гIадамал, цIикIкIунел руго школазда цIалдохъаби. Гьеб кинабгоги хIисабалде босун, рагьана росулъ цIияб школа ва лъималазул ах, хIалтIулеб буго спортивияб группа. ЛъикI букIинаан гспортивияб зал базе квербакъани,-ян абуна гьес

Сахлъи цIуниялъул министерствоялъул вакил хIисабалда гIахьаллъарав МухIамад ИманГIалиевас баркала загьир гьабуна Дагъистаналъул нухмалъиялъе рикIкIада магIарухъ халкъалъе чара гьечIого хIажатаб медицинаялъул учреждение баялъухъ ва хадубккун тохтурзабазулаб амбулатория гьенибго рагьани лъик1 бук1инин абуна.

ТадбиралъулгIахьалчагIаз хал гьабуна медпункталъул ва лъикIаб къимат кьуна ракIбацIцIадаб хIалтIуе.

Данделъиялъул ахиралда республикаялъул росдал магIишаталъул министерствоялъул ва районалъул администрациялъул рахъалъан Мух1амад Юсуповас ва АнвархIажи Вечедовас ХIурматалъулал грамотабаздалъун ва Баркалаялъул кагътаздалъун кIодо гьаруна ФАП балаго жигараб гIуцIарухъанлъи бихьизабурал хIалтIухъаби.

Заур Бадрудинов

АТКялъул иргадулаб данделъи

Сон Агъвали райадминистрациялъул данделъабазул залалда тIобитIана терроризмалде дандечIараб районалъул комиссиялъул иргадулаб данделъи. Гьеб бачана гьелъул председатель, районалъул бетIер АнвархIажи Вечедовас.

Гьенир гIахьаллъана Дагъистаналъул терроралда дандечIараб комиссиялъул мугIрузулаб территориалияб округалда вугев вакил, ДРялъул бетIерасул кумекчи Сайпудин Сайпов, Дагъистаналъул миллияб политикаялъулгун информациялъул министерствоялъул отделалъул хIалтIухъан ХIажимурад Ражабов, районалъул прокурор Ильяс Вакилов, росабазул мажгитазул имамзаби.

Данделъи рагъулаго, АнвархIажи Вечедовас бихьизабуна тахшагьаралдаса рачIарал вакилзабазул сапаралъул мурад районалда терроралде дандечIараб комиссиялъул хIалтIул халгьаби ва мажгитазе хъвай-хъвагIай гьабиялъулъ (лицензия) малъа-хъваялъулаб кумек гьаби бугилан.

Комиссиялъ гIенеккана районалда бугеб МВДялъул отделалъ 1 сентябралда «Лъаялъул къо» тIобитIулаго ва 13 сентябралда рищиял тIоритIулаго районалда хIинкъи гьечIолъи букIинабиялда сверухъ гьабулеб хIалтIул. Гьеб суалгун кIалъазе вахъарав МВДялъул районалда бугеб отделалъул начальник Камал ГIабдулхIакъовас бицана районалда терроризмалъул ва цIаккеялъул хIинкъи гьечIолъи букIинабиялда сверухъ отделалъ гьабулеб хIалтIул. Гьесул докладалде тIаде дагьабго малъа-хъваялъулаб жубай гьабуна РФялъул МЧСалъул Дагъистаналда бугеб цIаккеялдаса цIуниялъул хъаравуллъиялъулаб №19 участокалъул кIудияв инспектор МикагIил ХIусеновасги.

Лъайкьеялъул идараби 1 сентябралде хIадур рукIиналъул, хъаравуллъиялъулаб сигнализациялдалъун гьел хьезариялъул бицана лъайкьеялъул управлениялъул нухмалъулев Муса Гьаруновас.

КIалъазе рахъарал ХIажимурад Ражабовас, районалъул гIалимзабазул Советалъул председатель ХIабиб МухIамадовас ва райадминистрациялъул бетIерасул заместитель МухIамадрасул Гагиевас бицана РФялъул ХIукуматалъ араб соналъул щуабилеб сентябралда гъулбасараб «1165 хIукмуялда рихьизарурал диниял

идараби терроралдаса цIуниялъул тIалабал тIураялъул халгьабиялъулгун гьезул пачалихъияб хъвай-хъвагIай гьабиялъул.

Районалъул прокурор Ильяс Вакиловас, райадминистрациялъул ГО ЧСалъул отделалъул бетIерав специалист МухIамад Сиражудиновас рихьизаруна лъайкьеялъул идарабазда цIа ккеялдаса цIуниялъул рахъалъ гьарулел профилактикиял хIалтIулъ цо-цо гIоларел рахъал.

Терроризмалде дандечIараб районалъул ва республикаялъул комиссиябазул хIукмаби тIуразариялда сверухъ гьабулеб хIалтIул бицана МухIамадрасул Гагиевас.

Данделъиялъул ахиралда рорхарал суалазда сверухъ рекъон кколел х1укмаби къабул гьаруна.

Райадминистрациялъул пресс-хъулухъ

Хвалил бадире ралагьун моцIал рахъарал

ТIад буссинабураб гIумруялъ рачунел талихIалъул саринал

Байбихьи-35-36 номеразда

УНТАРАЗДЕ ГIАГАРДЕГIАНАЙ ВА ГIАГАРАЙ

Агъвали росдал гьоркьохъеб школаги лъебералда щуго соналъ цебе лъугIизабун ана ПатIимат Расулова Буйнакскиялъул медучилищеялде цIализе. Школалдаги гьей йикIана лъикIазул мухъилъ, классалъул активистка. Гьебго букIана училищеялда цIалулелъулги: щибаб дарс щвалде щун, цогидазеги жиндихъан кумек щоледухъ лъазабизе хIаракат бахъулаан гьелъ. Абизе бегьула медсестраялъул хIалтIи гьелда цIализе иналдего лъалеб букIанин абун: гьелъул эбел, мунагьал чураяй Загьра (Шура) гIемерал соназ хIалтIана районбольницаялда санитаркалъун ва ПатIимат гьитIинал яцалгун гIемер щолаан аскIобго бугеб больницаялде бацIцIа-бакъине эбелалъе кумекалъе ва рихьана гьарулел уколалгун капельницаби, дараби рикьулеб къагIида. «ХIадурайго» медиклъун йикIарай ПатIиматил рекIел цIайи медсе-

стралъиялде букIиналъе гIиллабазул цояблъун гьебги букIана. ЛъикIал къиматазда училищеги лъугIизабун, гIагараб Агъвалие тIадюссана ПатIимат ва хIалтIизе лъугьана районбольницаялде. Гьений хIалтIулаго унеб лъеберго соналда жаниб, хисана гьелъ батIи-батIиял хIалтIаби: унтарал къабул гьарулеб приемный покоялъул сестралъиялдаса бахъараб терапиялъул медсестралъиялде щвезегIан. Гьелъул насихIатчагIилъун дол соназ рукIана Къурачева ГIайшат, Даитбегова Нурбика, Палагьанова ПатIимат, МухIамадова Загьра ва цогидалги медсестрабигун тохтурзаби. ПатIиматица ракIалде щвезабуна кIикъогоялдасанги цIикIкIун соналъ больницаялда санитаркалъун хIалтIарай жидер эбелалда жиндасан лъикI лъалел рукIанин терапиялъул унтаразе гьаризе колел дарабиян ва гьеб гьелъ рикIкIунеб буго ракIунтараб бербалагьи жиндирго ва аскIор ругезул хIалтIудехун букIин. Гьединабго букIана ПатIиматилги щиб хIалтIуда, кинаб отделениялда таниги жинда тIад къараб ишалдехун бербалагьи. Унтарасул загIиплъи жиндирго черхалдасан биччан, гвангъараб бакъул чIоралгицин чIегIерлъарал гьезие ракI батулеб калам гьабун, гьезухъе сахлъи ва цIидасан гIумрудул рохел тIад буссине букIиналде ракIчIезабизе хIаракат бахъулей йикIунаан гьей. Гьединго йиго гьей жакъаги-covid-I9 унтаразда аскIойги, ракIги гIодобе биччан сменаялдаса араб заманаго гьечIин абулеб буго жакъаги, инфекциялъулаб отделение цIун бугин тIадеги унтараз абун.

-Дагьаб хIалхьи-рахIат рещтIараб гIадаб асар бачIунеб букIана, амма бихьулищха, кверал хехго риччанин нужеца гIодореян абулеб гIадин, къойидасан къойиде цIикIкIунеб буго гьанжеги унтаразул къадар. АнцI-анцI соназ цебего биологиялъул дарсида жиб цогидалго гIадаб гIадатияб, тIокIборчIун харал цIикIкIараб гуреб вирус бугин мугIалимаз малъун, лъазабураб гьелъ тIолго гIалам багъа-бачаризабилин, жавабал гьечIел суалал гIемер раккилин лъидаха ракIалде кколеб букIараб? Божулеб гьечIо халкъги унтуда, рокъор чIезеги бокьулеб букIинчIо ва гьечIо гIадамазе, психологияб кьаби нилъеде щвезабун, халкъ гъуризелъун ургъараб унти бугин абун, тохтурзабазул малъа-хъваял цIунулел гьечIо, щибаб къойил сверухъ унтулелгун холел гIадамал рихьулел ругониги. Рокъорокъор рукIаралги унтулелги ругин, Аллагьасул къадаралдаса рорчIизе бакI гьечIин абун, рокъор чIаралги, карантин дагьаб чучлъарабго, гIедегIана тадбирал тIоритIизеги, гьоболлъухъе хьвадизеги, тIадеги зарал цIикIкIараб бугин абун рахъарал бадиригъазул (маскабазулни) бицинарин. Гьелъул хIасилалда, унтиги цIидасан тIадбуссана, унтаралги цIикIкIана. Харбал гIемер руго, хас гьабун, чIванкъотIун батараб, цочIараб даруги гьечIо, ковидалъулаб пневмониялда цадахъго щивасул унтабиги руго батIи-батIиял, гьединлъидал захIмалъулеб буго сахгьариялъул суалги,-ян ракIунтун бицунеб буго ПатIиматица жакъа инфекционнияб отделениялда бугеб хIалалъул.

Терапиялъулаб отделениялда хIалтIулаго араб ахираб къого соналда жаниб ккараб гIемераб хиса-баси букIаниги, компьютералда гIадин, ракIалда чIолел руго ПатIиматидаги гьелъул «пиша-къайицадахъаздаги» тIад-тIад руссун жидехъе рачIунел унтаразул диагнозал. Амма гьеб кколаро гьел гьезде ругьунлъун, «дабагъ лъугьарал» хъахIал халгIатазулал кколилан. Гуро, гьелъул гIаксалда, унтуца кIвекIарал, беразул кунчIи ссун, араб гIумруги цо лахIзатлъун ккун, цебечIезабун, Аллагь, мун тIаса лъугьаха, БетIергьан, абун ругел гьездехун цIикIкIуна гурхIел-цIоб. Бичасул къадар щвараздa хадур, макьу тун рорчIарал сардалгун гьабураб хъулухъалъул дару сабаблъичIин абун, ракI пашманлъун, сах гьарун, цIидасан чIаголъун, дуниялалдегун тIабигIаталде рокьи цIилъун нахъе риччалезда цадахъго рохелалъ гьумер гвангъизабун унеб буго ПатIимат Расуловалъул Аллагьасул кириги гIадамазул баркалаги кIудияб медсестралъи тIаса бищараб гIумру.

Бищун захIматаблъун хIалтIулъ гьелъ рикIкIуна, гьабизе гьечIеб сабабгун, унтаразде тIаде къули, хасго гIагарлъи-кьибилалъул чагIазде. Гьеб мехалъ бичIчIулеб батилин тола дица цо-цоязда хадур хачадун гьабураб магIишаталъулги бечелъиялъулги гьечIеб пайда инсанасул гIумруялда дандеккун. БатIалъи гьечIогоха унтараздаги, гьезда аскIор тIалаб гьабун ругездагун медицинаялъул хIалтIухъабаздаги.

Рукъалъ больницаялда аскIой йикIиналъ, ПатIимат ккола унтаразе бищун гIагардегIанасей. Жидерго хъулухъаз къватIире рахъине ккарал медсестрабаз гIемер гьарула гьелда жидер дежурство гьабеян. ПатIиматица, щибго инкар ккечIого, хъуйги тун, пишацоязул гьари тIубала. Анкьал хIалтIуда рарабги ккола мех. Медсестра унтаразе бищун гIагарайлъунги гIагардегIанайлъунги йикIине кколин рикIкIуна гьелъ ва гьединайлъун гьезие жийгоги йиго. Гьеб гурищ талихI унтаразулги гьезул сахлъиялъул хъаравуллъиялъе лъеберго сон кьурай, районбольницаялъул нухмалъиялъул рикIкIен гIемерал баркалабазе мустахIикълъарай, гIолохъанал специалистазе ракI рагьарай насихIатчIужу, медицинаялъул ветераназул малъараб босулей лъикIал мутагIил ПатIимат Расуловалъул.

МЕДСЕСТРАЛЪИ-РЕКIЕЛ АХIИГУН БУХIИ

Гьеб ахIи буго Сойбатил школалдаса нахъего. Росдал фельдшер Загьрал МахIмудовалъ гьарулел прививкаби рокьуларого йикIаниги, къойидасан

къойиде цIикIкIунеб букIана гьелъул рекIелъ медсестралъун яхъине бугеб анищ. Агъвали гьоркьохъеб школаги лъугIизабун цIализе ана МахIачхъалаялъул медучилищеялде ва гьелдаса нахъе хиси гьечIого хIалтIулей йиго рахунел унтабазул отделениялда медсестралъун...

Унтаразда сверухъ ккезе бегьулеб бокьараб ишалде хIадур рукIине ккеялъул рахъалъ реаниматологазда хадуселго чагIилъун ккола инфекционисталги. Реанимациялъул отделениялдаго гIадин, рахунел унтабазул отделениялдаги камуларо захIматал унтабаз кIвекIарал, хехаб медицинаялъулаб кумекалъул хIажалъиялде жал ккарал, кванирукъалъ къабул гьаричIел кванил нигIматал яги пихъмичIчI, загьрулъун ккун, чорхолъ рекъечIел, щибаб сезоналъулал эпидемиологиял унтабаз унтарал гIадамал. Гьединазул гIадлу гьабулаго ана ЦIумадаса Сойбат ЖабрагIиловалъул къоло щуго сон.

Хвалил бадире ралагьун моцIал рахъарал

ТIад буссинабураб гIумруялъ рачунел талихIалъул саринал

2

Райбольницаялда реанимациялъул отделение рагьаралдаса гIемер сонал гьечIо, гьеб рагьизегIан захIмат унтаравщинасул «чIей» рахунел унтабазул отделениялда букIунаан ва тIоцебесеб кумекги гьелъул хIалтIухъабазде кколаан. Тохтур вачIиналде унтаразда аскIое щолей гIадан медсестра кколелъул, гъалатI ккезе ихтияр гьечIеб, чанги нухалъ секундал-минуталги сагIтазул бакIалда чIолеб гьелъул хIалтIул дуруслъиялда бараб букIуна хвалил квачIикь вугев инсанасул гIумрудул бал.

Сойбатица гьедин гьабизе гIемер ккана ва чангиясул рухIги, Аллагьасул кумек-квербакъиялдалъун хвасар гьабуна.

Инфекционистал жалгоги унтараздаса унти бахиналда хIинкъи цIикIкIарал специалистал руго. Чан батIияб унтиха букIунеб бахунеб?

Гьединго гIадамалги рукIуна, хасго чIахIияб гIел, унтуцаги санацаги гIамал хисун, дагьабги рагIи рихунел, ракIал тIереналлъун лъугьарал, гьабураб сахгьариялъ мадарго кколеб гьечIин абун, тохтурзабаздехун божи гьечIого гIадин балагьун.

Гьединаб мехалъ чан батIияб мацIха медсестраялъ бицине кколеб щивасул хасияталда рекъон, чанасул ургьие лъугьун, ракI-макI батулеб, рекIелъ цIаги берзулъ кунчIиги свине толареб хIалалъ гIумру бокьиялде гьел рачизе гIоло. КигIанасеб къадаралда букIине кколеб хъахIал халгIаталъулазул унтаразда аскIоб сабруги, ракIалъ тIаса бищараб махщалие даимаб мутIигIлъигун хилиплъунгутIигиян ракIалде ккола гьединаб мехалъ.

Гьединай йикIиналъги, covid-19 пандемиялъул лъабабго моцIалъ захIматго унтаразда аскIой эхетун, макьуялдеги регIичIого, къад къоги къаси сордоги къосун «гьелгун унтун, гьелгун сахлъун», унтараз абухъего, хIухьбахъизеяли кисан, хIухьел цIазегицин заман букIинчIей «багIараб зонаялъулазул» удаманлъун йикIиналъин райбольницаялъул бетIерав тохтур Хейруланам Дибирасулаевас «Дагъистан Республикаялъул сахлъицIуниялъул мустахIикъай хIалтIухъан» абураб хIурматияб цIаралъе йихьизеги гьаюрай.

Медиказда, гьездаго цадахъ Сойбатидаги цебечIараб масъала захIматаб букIана. Амма абизе ккола гьез гьеб тIубанин абун. Амма хIалхьиялда чIезе жидер рес гьечIин, жиндирго тIадаб иш гьаби гуреб, цадахъ ругел пишацояздаса тIокIборчIараб гьунар жидецаги гьабичIин абуна гьелъ, дагьабго гара-чIвари гьабизе бокьун бугин абидал. Июнь моцIалъ цодагьаб хIалхьи кканиги, цIидасан тIадбуссанин коронавирус, цIидасан кьеркьезехъин ругин жал ва унтарал хвелгун багъулеб гIумруялъе, гьелъул гьурмаде гьими тIадбуссинабиялъе гIолойин абун телги къинабуна.

Гьеб ккола гьелъул сабурлъи, цогидаздаса тIокIайлъун жийго йихьунгутIи ва гIаданлъи чорхолъ беси.

Эбелалъул лъалкIдаса ана бищун кIудияй яс ПатIиматги. Гьей хIалтIулей йиго республикаялъул кIиабилеб больницаялда ва пандемиялъул заманалда пишацоязда цадахъ хIалтIана «багIараб зонаялда», мустахIикълъана Дагъистаналъул БетIерас гъулбасараб Баркалаялъул кагъаталъе. ХIалхьи лъалареб, кIудияб ракIгун сабруги хIажалъулеб медикасул хIалтIулъ аслиябгIьун кколеб унтарал сахгьариялъул анищ тIубана ва гIумрудул талихIги бокьулеб хIалтIулъ батана гьезул. Нужеца гIадамазе кьолеб рохелги, беразе кунчIиги, азар батIиял накъищал рессараб рекIее рахIатги, аслияб жо-тIадбуссинабураб сахлъиги нусил даражаялде бахинабун тIадбуссинабеги БетIергьанас нужее. Нуж руго медсестралъи нужер рекIел ахIиги бухIиги бугин абизе мустахIикъазул кьерулъ тIоцересел.

МАГIИЛ ГАРАЛ УНТАРАЗДА РИХЬИЗЕ ТЕЧIЕЙ

Къад рентген бахъулей, къаси суал. -Унтул гуч цIикIкIарал тIоцересел къоязул сурат ракIалде щвезабулелъул жакъаги сородула черх. Унтаразул къадар цIикIкиндал, гIадамал жидедаго тIад хIалтIана, тохтурзабазул рихьизариял цIунана, гуребани нижее цIакъ захIматлъилаан унти дагьалъниги къезабизе. Гьедин абичIого щибха гьабилеб, жакъаги цIун бугелъул рахунел унтабазул отделениеян пашманлъана гьей. Хвалил квачIикьан хвасар гьавурав анцIгоясул рохел кIоченабула къадаралде щварав цо чиясул рухIелалъ. Киналго гIадин, унтигун

дагьаб «рахIат» бугин абуниги мекъи ккела, рахIатаб бакI больницаялда букIунарелъул. Къадисеб дежурствоги гьабун, рокъое ани, къаси сардилъ ахIи барал сардал гIемер рукIана хехаб къагIидаялъ операция гьабизе карал унтарал ругин абун. БачIун хехаб медицинаялъулаб кумекалъул машинагун, «хъамун» унаан больницаялде. Реанимациялда дун «хъамизе» кколаро, гьанийго йикIуна унтаразда аскIой. Гьедин анна лъеберго сон. Коронавирусалъул «фронталъул» гIахьалчIужулъун дица дунго рикIкIунаро, кин бугониги, дун унтаразда аскIойги йикIинчIелъул. Аптекаялда хIалтIана, кIиябго тIалаялда рукIарал унтаразе дараби рикьана щибаб къойил, хIажатал -камуразул сияхI гьабун, гьел чIезари тIалаб гьабуна бетIерав тохтурасдасан. «БагIараб зонаялъулазда» мадугьалихъ йикIин гуреб, цоги кумек дихъан унтаразе щвечIо. Аптека къазеги рес букIинчIо…

Жинда гIайиб карай гIадин, намуслъана Басират пандемиялъул кор боркьараб мехалъ унтаразда аскIой эхетизе щвечIилан. Амма киназдаго лъала кин ракIбацIцIадго жиндирго хIалтIи тIубалей, унтаразе хIалае ятулей, хIалтIудасан рокъое щведалги мадугьалзабазе дару-сабаб жиндир камуларей (цоязе укол гьабун, цогидазе капельница лъун) гьей хIалтIулеяли. Къадисел медсестраби рокъоре индал, къаси дежурствоялда йикIуней гьелда тIаде ккола капельницаби лъейги, ингаляциябигун дараби гьари.

ХIалтIулъ бищун захIматаб букIана гьелъулги рес столалда зарги кьабун, бетIерав тохтурасда диеги хIажат бугин президентасул гIарац, дун «зонаялде» уней йигин унтаразда аскIое, бокьарав чи тейин аптекаялдаян абизе. Амма гьелъ гьедин гьабичIо. щибав чияс жиндирго хъулухъ берцин гьабулеблъиги бичIчIана, бетIерав тохтурасул амру бачIинегIан тIадкъараб хIалтIиги тIубана. Гьел доб, гIарцуе гуреб, напсалъ малъухъе гIаданлъиялъ гьабулеб хIалтIи. Аллагьас кIодо гьареги гьединал, бищараб махщалие ритIухъал хъахIал халгIаталъулал…

...ГIемерго лъикI рекъонги батиларо гIедегIалихъего гьабураб дир хъвай-хъвагIай. Узухъда, райбольницаялъул тIолго коллектив мустахIикъаб буго баркалаялъе. «БагIараб зонаялда» гьел гурелги рукIанин медсестрабиян абулелги камиларо. РукIана. Лъала гьебги. Дица тIаса рищана гIолохъанал специалистазе жакъа жал гIумрудулги хIалтIулги хIалбихьи цIикIкIарал насихIатчагIилъун рахъарал, кього ва цIикIкIун соназ бокьулеб хIалтIуе кинаб захIмалъи бачIаниги хисичIел медсестрабазул. ГIолохъаназул гIумру жеги цебе буго. Божула, цо щуго-анцIго соналдаса жидергун гьабулеб гара-чIвариялъулъ гьез накIкIул накъищал рикь-рикьараб гвангъараб зодиреги балагьун, бакъул чIораз кьинкIа-къанщизарурал рохалил гьимиялъул цIурал бералгун щибго ургъичIого тIоцере рехселин тIадехун рехсарал медсестрабазул цIаралилан жидее хIалтIулъ хIалбихьи бикьарал

реанимациялда унтаразе хъулухъ гьабулей Заира ГIабдулгъапурова тIоцересезул кьерулъ яхъун чIана пишацоялгун «багIараб зонаялда».

Гьелъго абухъе, доба-гьаниб реч1ч1ун бук1унеб ралъдал карачел гIадин, райбольницаялъул батIи-батIиял хIалтIабазда хIалтIулаго ана гьелъул, Буйнакскиялъул медучилищеялъул акушерлъиялъулаб отделениеги лъугIизабун 1999 соналъ хIалтIизе ячIарай гIолохъанай специалисталъул, кього сон. ХIалтIуе байбихьи лъуна хирургиялъул отделениялъул медсестралъун, анцIила цо соналъ хIалтIана рентгенкабинеталда ва цадахъго рачуна реанимациялъул отделениялда дежурствабиги. Заираца абула жиндир кверзукьан борчIараб кабинетго батиларин райбольницаялдаян.

Лъимал гIемераб мугIалим Мажидилгун колхозчIужу ПатIиматил хъизаналда гьаюрай гьелъулъ тохтурлъиялъул махщалиде бессун букIана бицизе-бичIчIизе захIматаб рокьи. Унтаразул къадар къойидаса къойиде цIикIкIунеб бихьидал, «дунги нахъе къани, дозги рехун тани, лъицаха гьазул тIалаб гьабилеб?» абураб суалги жиндиего кьун. Больницаялде рачIунезулъ гьелда рихьулел рукIана унтиялде данде къеркьон, хIал тIагIарал, сабру лъугIарал, хвалил кьер чIварал гьурмал, нур босун, дагь-дагьккун кунчIи сун унел бералги.

-Хадусев щив, унго гьавгийищ унтарав, додигIан сахай гIадангийищ гьаб согIаб, лъидаго гурхIел гьабизе ракIалда гьечIеб байтулман унтуца егизаюрай?-ян букIана пишацоязул беразулъ къеркьезе кигIанго хIадурлъун йикIаниги, бигьаяб иш гурин хвалил бадире ралагьиян магIу баккана Заирал бадисан...

ХIалихъего кIоченехъин букIараб covid-19 унтул хабар (бигьаго жиб кIочонеб лъалкI гьелъ нахъе течIониги), тIадбуссунги такрар гьабизе ккезехъин буго: щибаб къойил рачIунел ковидалъулаб пневмониялъ унтаразул къадаралъ рекIел рахIатхвей цIикIкIунеб буго. Щай гьедин бугеб, кин гьеб захIматаб унти нахъойги тIадбуссараб, гьарулел дарабиги рукIадго, гIадамазги жидерго сахлъиялде кIвар цIикIкIун кьолеб мехалда? Жавабал щоларел суалал гIемер руго, Аллагьас лъикIаб хъван батаги. ЦIидасанги гьеб цIилъизе лъиеха жакъа бокьилеб? -илан, унтаразда рекIел хIал лъазе тезе бегьуларинги абун, бадисан гирун рачIунел магIил гаралги рацIцIунаго, жиндирго хIалтIуде тIаделъана Заира.

"БАГIАРАБ ЗОНАЯЛЪУЛАЗДА" ХЬОЛБОХЪ

МахIачхъалаялъул медучилищеялда цIалулаго цIайи букIана Гъоркьгьаквариса Басират МуртазагIалиевалъул хирургиялдехун. Руччабазе гIадатияб гуреб гьеб профилалде рокьи цIикIкIун гуреб дагьлъулеб букIинчIо ва райбольницаялде хIалтIизе ячIараб 1990 соналдаса нахъе хIалтIулей йиго гьей хирургияй медсестралъун.

Цебеги жакъаги батIалъи щибан гьикъани, хIалтIулъ хисараб жо гьечIин абила дица. Реанимациялъул отделениялде къасисел дежурствабиги росун, лъун гьелъ рикIкIунеб буго захIматго унтаразде тIаде рачIунезулгун бицине кколеб хабар: кигIан гьараниги бичIчIуларин нилъер чагIазда унтарасе рахIат хIажат букIин, тIаде рачIаразухъан бокьараб инфекцияб гьезда бахине рес букIин. Якъинаб жо, захIматго унтарав вихьизе киназего бокьи, амма щибаб ишалъулъ жиндирго тIалабал рукIунелъул, гьел цIунани лъикI букIинарищха.

Бокьулеб хIалтIуда ракIтIамун букIанин йиго гьей. Лъабго-ункъо моцIалъ азархана къай бигьаяб иш гуро бугеб, гIумрудул соназул цIикIкIарасеб къадар бокьулеб хIалтIуда аразе.

Бокьун буго Басиратие баркала кьезе дараби чIезариялъулъ квал-квал ккезе биччачIого, аптекаялъул хIалтIи цебехун бачиналъухъ. насихIатчагIазул мухъилъ. Баркала тIолгоязе чадихъгун гIарцухъ гуреб, ракIалъ малъухъе ва ахIухъе, чIегIераб тIанкI напсалда лъезе течIого, ракIбацIцIадго гьабулеб бигьаяб гуреб, сабруги, хIажалъулеб, макьил рахIатги хвезабулеб нужер хIалтIухъ, щивасул рекIелъе нужеца батулеб нухалъухъ.

Баркала, Шамайица абухъего, (тIадюссунги такрарлъилин) хвалил квачIикьаги бахъун, гIадамазухъе тIад буссинабураб гIумруялъ рачунел талихIалъул сариназзухъе басандулеб бугеб рекIел хIал щибаб къойил нужер цIобалде ккаразе цIидасанги кьуралъухъ.

Хадижат Залимханова

Сасикь - спорталъул иргадулаб турнир

Гьаб ахирал моцIаз бицунеб жого коронавирусги, гьелъ унтаразулги, хваразулги, гьебгун кьеркьолел ияхI намус бацIцIадал, жидер гьаялъе хилиплъичIел, кьижичIого унтаразе хьулухъ гьабун рахьун чIарал нилъер тохтурзабазулгун гьезул кумекчагIазул букIана.

Гьанже гьебги дагьаб нахъе буссун бугин, риидалил лъикIал къоялги рачIанин, магIарухъги гIатIиракьалда ругелги Сасикь росдал гIолохъабаз, бетIерлъида Башир Набигулаевги лъугьун хIукму гьабуна гьоркьиса магIарухъ спортзал рагьулелъул гьабун букIарабго гIадаб гугариялъулги, спорталъул миллиял тайпабазулги районалъул Ункъракьалъул росабазда гьоркьосеб турнир исанаги 4 августалъ тIобитIизе. ХIукму ккана, росдадаса дагьаб рикIкIад бугониги, тIабигIатги берцинаб, гIатIидал байдабиги, аскIобго цIорораб иццул лъимги бугеб «ХIорихъ» абулеб бакIалда гьеб тIобитIизе.

ТIаде рачIарал гьалбалги турниралъул гIахьалчагIиги кваназе кколелъул, сахаватал росуцояз садакъаги букIилин, жидер ресалда рекъараб лъикIаланго гIарацги кьун букIун буго, лъикIаб хIадурлъи гьабун батана гьелъиеги. Ма ша Аллагь, къоги лъугьана, гьеб киналъего данде кколеб, гьавабакъ рекъараб.

СагIат 10 тIубайдал турнир рагьизе, ва баркиялъул рагIаби абизе рагIи Дагъистаналъул мустахIикъав учитель, живгоги лъикIав спортсмен Цияб Сасикь чIарав, Амирханов АхIмадие кьуна, киналго росдал гIолохъаби гIахьаллъулелщинал спортивиял тадбиразда гьезие бетIерлъи гьабула вукIунев Зиявдинов МухIамаднабица.

Гьаб иргадулаб кIиабилеб турнир бугин Сасикь гьабулеб, гьелда гIахьаллъулезул къадарги исана цIикIкIун бугин, нужее жакъаги хадубги спорталда икьбалги бергьенлъабиги щвагийин, росуги, районги, Дагъистанги, Россияги чIухIарал спортсменал рукIанин ва ругин нилъер районалда, нужги гьездаса мисал босун хIалтIейин, судиязги ракI бацIцIадго гьабейин нужеда тIадкъараб иш, - ин лъугIизабуна АхIмадица кIалъай.

Гьал мухъазул автораси гьабуна турнир баркун кIалъайги, рикIкIана магIаруллъиялдаги гIагараб Цумада районалдаги гьабураб жиндирго кечIги. РагIи кьуна, кIиабилебги турниралъе бетIерлъи гьабурав Башир Набигулаевасе.

Гьесги кьокьго гIахьалчагIазе саламги кьун, турнирги баркун гьарана киназдаго, гьал къецал нильго мунагьалъукье кколеб хIалалъ, жахIда-хIусудалда гьаричIого, цоцазул адабги цIунун, рекIелхвей гьабичIого тIоритIизе гIамал гьабеян.

ХIурматияв гьобол, 52 сональ Эчеда росдал школалда мугIалимлъи гьабурав, районалда лъугьунеб лъикIабги квешабги жиндир рекIелъа биччалев Гьазуев Гьазуеги кьуна баркиялъул рагIи абизе изну. Гьев лъикI лъала Ункъракьалъул росабазул гIадамазда. Щакъ берцинаб, гIенеккаразул рекIелъе унеб, насихIатияб кIалъай гьабуна Гьазуца. КIалъазе рагIи кьуна Россиялъул мустахIикъав тренер, Цумада районалъул спорткомитеталъул председатель ГIабдулбасиров ТIалхIатие, гьединго «ЦIумадисезул гьаракь» газеталъул редактор ГIубайдула Малачдибировасе ва цогидалги хIурматиял гьалбадерие.

Программаялда рукIана гугари, гиря борхи, гIанучI рехи, мурщ (канат) цIай ва гьеж багъизаби (армспорт).

зеги.

ХIасилал рачунаго, гугариялъул анкьго тIоцебесеб бакIги, хьвадулеб кубокги Инхокьварисезул командаялъе щвана, кIиабилеб-Сасикьдерил ва лъабабилеб бакI-Эчедисезул командабазе.

Хасаб баркала кьезе бокьун буго, гугарухъабазе судьялъи гьабурал ИчичIалиса ЦIияб Сасикь тренерлъун хIалтIулев МухIамадов ХIасбулае, Эчедиса ГIабдурахIмание ва Къедиса Сабигулае. Щибго дагIба-рагIи ккезе биччачIого, жидераздехун цIайи гьабичIого ракI бацIцIадго гьабуна гьез суд, лъабалго жидерго росабалъ тренераллъунги руго, жидецаго ругьун гьарулел васал гугарулелги рукIана.

Мурщ цIазе (канат) финалалда ккана къедисезулги цIияб сасикьезулги командаби. ЦIакьго хIалуцараб букIана гьениб къец. Сверухълъиялдаго рагIулеб хъуй гьаракь букIана балагьаразул. Бергьана къедисезул команда ва гьезие щвана, росдал администрациялъул бетIерасул заместитель МухIамадрашадов Шарапудиница гьеб къецалъул бергьаразе кьезеян бачIараб куй.

32 кг. гиря борхун чемпиналлъун ва призераллъун рахьана ЦIияб Сасикьа ХIажиев ХIажияв, Гьоркьгьакварисса МухIамадов МухIамад ва Сасикьа ГIумаров Расул.

Гьеж багъизабун бергьана:

70 кг. щвезегIан Гьоркьгьакварисса Х.Каримовгун А.МухIамадов.

80 кг. щвезегIан-Эчедиса СилахIудинов ва Гьоркьгьакварисса М.МухIамадов.

ГамачI рехун кIудияб тIокIлъигун бергьана Хушетиса гIолохъанчи. ТIаса лъугьун вукIаян абе, гьесул цIар гьикъизе дида кIочана.

Турнир ана тIадегIанаб даражаялда. КинабгIаги дагIба-рагIи ккечIого, цоцазул адаби гьабун вацIлъиялда, тIасияб сахлъиялда, ин ша Аллагь, данделъизе нигатгун, цоцазда дугIадул аманатги гьабун, лъикIаздаса лъикIал бусурбаби

Къецазда бергьаразе хIадурун рукIана рекъонкколел даражабазул медалалгун грамотаби, хьвадулеб кубок ва цогидалги призал.

АнцIго росдал гIолилал гIахьаллъана турниралда, хIалуцарал рукIана гIисинал васалазда гьоркьор гугариялъул къецал. Гьезул букIана цIикIкIараб къадар. МаркIачIул какда гIагаризегIан лъугIинчIо къецал. Грамотаби цвана хIурматияв гьобол хIисабалда Сильдиса Дибиров ГIамирхIамзае, Эчедиса Гьазуев Гьазуе, кIиго къоялъ гьалбадерие хьулухъалъе вахьун чIарав МухIамадов АбулхIасание ва гIемерал цогида-

гIадин ратIалъана гIахьалчагIи.

P.S.Ракьцоязе сайгъаталъе дирго кочIол мухъалги хьван тела.

Те дие цIар араб ЦIумада район,
ЦIвабзазда жал цурал рорхатал мугIрул.
Те дие гIагараб умумузул ракь,
Гьениса дие кечI ахIулеб гьаракь.
Кье дие кечI хьвазе бегIераб къалам,
Къойилго рагIизе магIарул калам.
Кье дие мугIрузде вахине сахлъи,
МагIарул халкъалъе даимаб вацлъи.

СайгидахIмад АхIмаднабиев

Гъоркьгъаквари спортивиял къецал

Спорталъул гIемеррахъалъулаб программа гIуцIун букIана гьеб байрам тIобитIиялъе. Гьенибе ана футбол хIай, 5 км. ва 60 м. манзилалда рекери, чIаралъуса кIанцIи, гамачI ва гиря рехи, шахматал хIай, нилъу цIай, хIавузалда лъедей ва хирияб Къуръан цIали.

АнцIабго бакIалъе рихьизарун рукIана грамотабигун гIарцул сайгъатал:

футболалъе: тIоцебесеб бакI ккуразе-8000, кIиабилеб бакI ккуразе-4 000, лъабабилеб бакI ккуразе -3000 гьур., 5 км кроссалъе- рекъонкколедухъ 5000, 3000 ва 1000 гьур.

Нахъидал киналго тайпазе: тIоцебесеб бакIалъе-3000, кIиабилеб бакIалъе-2000 ва лъабабилеб бакIалъе-1000 гьурущ .

Гьеб къоялъ рехеса саламатаб къадар росуцоязул рачIун рукIана. ЛъикI гIуцIун букIана квана-гьекъеялъул суалги.

Тадбир тIобитIиялъе кумек гьабуна спонсорал ГIабдурахIман МухIамадовас (Краснодар), Юсуп Аюбовас (Южносухокумск), МахIачхъалаялдаса вацал Зубаироваз, МухIамад МухIамадовас (Шагьидов), Саид АхIмадовас, Ибрагьим ГIабдулмутIалимовас (Гьаквари пласт) ва росдал администрациялъ.

Бокьун буго киназего баркала загьир гьабизе, Аллагьас къабулаблъун батаги гьабураб садакъа. Гьаб кинабго тадбир букIана 3I июлалъ.

ТIоцебесеб августалъ тIолго росдал жамагIатгун гIолохъаби ракIарун рукIана росу рагIалда бугеб берцинаб рохьил рацIцIалъиялда. Гьениб тIобитIана къоло ункъабилеб июлалъ Сочиялда техникияб ноукауталдалъун ичIабилеб нухалъги ракIчIараб бергьенлъи босарав Насрудинов Насрудинилгун дандчIвай.

КIалъазе рахъарал жамагIаталъул вакилзабаз, росдал гIолохъабаз Насрудине гьарана хаду-хадубккунги спортивияб икьбалгун талихI, олимпиялъул тIогьиве вахине бергьенлъаби.

Насрудиница данделъаразе баркала загьир гьабуна живги кIодо гьавун данделъаралъухъ ва щулияб рагIи кьуна росуцоязул аманатал тIуразе.

Гьенибго гIуцIун букIана бечедаб тепсиги.

Шагьрурамазан Насрудинов

Баркала загьир гьабулеб буго

Дагьав цеве гIолохъанго Аллагьасул къадаралде щвана нижер хирияй яцалъул вас Иманшапи.Гьудул-гьалмагъзабигун Хонохъ росдада тIад бугеб хIорихъе тира-сверизе, гIагараб районалъул тIабигIаталъул берцинлъиялъухъ балагьизеян вахараб гьесул къадар хъвараб бакI гьениб букIун бугоха Аллагьасул хIукмуялдалъун. Баркала кьезе бокьун буго нижгун кварилъи гIахьал гьабун, аскIор эхетарал тIолгоязе.

Хасго налъулал ругин абизе бегьула ниж кваршадериегун хонохъазе: гьез нижер вас чурун, мусру жемун, жаназадул какги бан, «хIадурун вачIана» нижеда тIаде. Гьез бихьизабуна тIаде къо ккедал хIалае рахъине хIадур рукIин, жидерго цолъи ва гъунки, кварилъи чидар букIунаребалъи. Хъварщи росдал администрациялъул бетIер ГIабдулхабир ГIабдулхабировасул бетIерлъиялда гьоркь кIиябго росдал жамагIаталъе ракI-ракIалъулаб баркала кьолаго, бокьун буго гьаризе гьезие щулияб сахлъи, халатаб, рохелгун талихI гьарзаяб гIумру, ургьел-балагьал рикIкIалъи, гьабулебщиналъулъ икьбалгун битIккей.

Ниж гIадин, Аллагьги разилъаги нужеда.

Баркалагун ва нужедехун кидагосеб адаб-хIурматгун ХIабиб ва ГIабдулкарим Мусаевал.

Къалалги, чуялги, чилъиги, яхIги

Дуда лъалищ, Шамил, Дагъистаналда
Дур гIадлу гIунгутIи тIибитIун букIин?
ГIакъилал хIукмаби хIакимзабаца
ХIатIазукьги тIамун мерхьунел рукIин.

ХIажимурад, лъалищ хIинкьигьечIолъи
КьабихIаб гIамаллъун лъугьунеб букIин?
Къулараб ботIрода тIад бахъулеб квер,
Кутакаб хIурматлъун рикIкIунеб букIин.

ХIамзатбег, мун гуро мажгитул кIалтIа.
КIудияб къартI буго къанцизе гьабун.
Нажмудин, дур рухIгун хьахIил зобазде
ХIелизе лъангутIи буго биччан тун.

Бичун араб айгъир тIадбуссинаро,
ТIукъби чIвала гьелда тIад кьили лъурас.
Къалалги, чуялги, чилъиги, яхIги
Чадихъ хисун буго нужер ирсилаз.

Жамал МухIамадов, Хьаргаби район, ГIаймаки росу

Утерянный аттестат об общем среднем образовании, выданный в 2002 году Цумадинской районной вечерней школой за №9226626 на имя Джаватхановой Заиры Магомеддибировны, считать недействительным.

БетIерав редакторасул бакIалда

Залимханова
Хадижат МухIамадовна
2-52-92

Редакциялъул
(издателасул) адрес: 368900
Дагъистан Республика,
Цумада район, Кьенгьара росу
Заводалъул къватI, 4

«Цумадисезул гьаракь»
газета гIуцIарал:
«Цумада район» муниципалияб
районалъул администрация

Газета къватIибе биччана
«Издательский дом «Дагестан»
ГАУялъул типографиялда.
Адрес: 367018,
МахIачхъала шагьар,
Насрудиновасул проспект, I «А»

Тираж - 1344
Газеталъул индекс:
51377 (бащдаб лъагIалие)
63302 (лъагIалие)

Макъалабазда рехсарал
хIужабазул, тарихазул бальгольи
гьорлъ бугел ва цогидалги баяназул жаваб авторас кьола.

Газета зарегистрирована
Управлением Роскомнадзора
по Республике Дагестан.
ПИ №ТУ05-00434
от 15 июля 2019 г.

Адрес электронной почты
GoIostsumady@maII.ru